

Tiivistelmä Palosuojelurahaston vuoden 2024 tilinpäätöksestä

Palosuojelurahaston hallitus piti vuonna 2024 kuusi kokousta ja yhden sähköpostikokouksen. Rahaston hallitus teki kokouksissaan 440 päätöstä, joista avustuspäätöksiä oli 303. Palosuojelurahasto myönsi vuonna 2024 yhteensä 14 252 784 euroa avustuksia tulipalojen ehkäisyä sekä pelastustoimintaa tukeviin hankkeisiin sekä toimintaan.

Palosuojelurahasto tuki avustustoiminnalla laajasti pelastusalan järjestöjen ja liittojen toimintaa. Yleisavustuksia myönnettiin väestön osaamisen ja kyvykkyyden parantamiseen tulipalojen ehkäisyssä ja tulipalossa toimimisessa, sopimuspalokuntien toimintaedellytysten turvaamiseen, pelastustoimen palvelujen asiakaslähtöisyyden vahvistamiseen sekä hyvien käytänteiden ja tärkeiden kokemusten levittämiseen. Järjestöille myönnettiin myös tutkimus- ja kehittämishankeavustuksia.

Palosuojelurahaston strategian mukaisesti Palosuojelurahasto vahvistaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa ja myönnettävä avustusmäärä niihin onkin noussut. Kokous- ja kehittämispäivänä Pelastusopistolla hallitus käsittelee tutkimushankkeita ja innovaatiotyötä. Kehittämispäivänä tutustuttiin Pelastusopiston tutkimus- ja kehittämistoimintaan ja harjoitusalueeseen sekä pohdittiin laajemmin, miten toimintaa voidaan viedä yhteistyössä eteenpäin. Palosuojelurahasto julkaisi syksyllä myös uuden tutkimus- ja kehittämishankkeiden tuloksia esittelevän nettisivuston. Tutkimus- ja kehittämishankkeiden avustuksella rahasto voi vahvasti vaikuttaa pelastustoimeen koskevan tutkimustiedon lisääntymiseen sekä vahvistaa onnettomuuksien ehkäisemistä ja hyvien käytänteiden omaksumista pelastustoimessa.

Palosuojelurahasto pitää tärkeänä vahvistaa sopimuspalokuntien toimintaedellytyksiä, ja sopimuspalokuntajärjestelmän elinvoimaisuuden vahvistaminen on ollut jo vuosia Palosuojelurahaston erityisen tuen kohteena. Lisäksi vahva tuki sopimuspalokuntien nuorisotoimintaan on noussut uutena toimintona voimakkaasti viime vuosina, mikä on myös lisännyt pienavustusten vaikuttavuutta paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti. Palosuojelurahasto myönsi sopimuspalokuntatoimintaan yhteensä 3,2 miljoonaa euroa. Sopimuspalokunnille tehtiin yhteensä 212 myönteistä avustuspäätöstä. Pienavustuksia myönnettiin sopimuspalokunnille yli miljoona euroa, minkä lisäksi avustettiin useita sopimuspalokuntien kalusto- ja rakennushankkeita sekä yhtä kehittämishanketta. Avustuksilla tuettiin hälytysvalmiutta, työturvallisuutta ja sopimuspalokuntatoiminnan jatkuvuutta kaikkialla Suomessa.

Pelastustoimen järjestäminen siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Palosuojelurahaston hallitus haki mallia yhteistyöhön hyvinvointialueiden kanssa. Vuonna 2024 Palosuojelurahasto avusti hyvinvointialueiden väestöhälytinhankintoja sekä tutkimus- ja kehittämistoimintaa.

Palosuojelurahasto julkisti vuosittaisen Innovaatiopalkinnon Pelastustoimen ajankohtaispäivillä Helsingissä. Innovaatiopalkinto lisää Palosuojelurahaston tunnettuutta sekä parantaa pelastusalan näkyvyyttä ja arvostusta yhteiskunnassa. Palosuojelurahaston Innovaatiopalkinnon vaikuttavuusselvitys valmistui syksyllä 2024. Selvityksen perusteella palkinnon vaikuttavuus on hyvä ja suurin osa palkituista innovaatioista on käytössä pelastustoimessa alueellisesti, kansallisesti tai

kansainvälisesti. Vaikuttavuusselvityksen mukaan suuri osa Innovaatiopalkinnon voittajista toivoi erillistä koulutustilaisuutta Innovaatiopalkinnosta. Palosuojelurahaston sihteeristö alkoikin loppuvuodesta järjestämään infotilaisuutta innovaatioiden mallisuojaudesta, tekijänoikeuksista, turvallisuuden vaatimuksista, palveluverkostosta sekä tuotteistamisesta. Tilaisuus järjestetään toukokuussa 2025 hybriditilaisuutena ja on avoin kaikille.

Palosuojelurahasto toimi kertomusvuoden aikana edelleen aktiivisesti valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihankkeessa ja osallistui valtionavustusten yhteistyöryhmään, hankkeen ohjausryhmään, käyttöönottoryhmään ja kehittämistyöpajoihin sekä valtionavustuslain osittaisuudistusta valmistelevaan työryhmään. Palosuojelurahasto jatkoi kertomusvuonna yleisavustusten ja pienavustusten hakuprosessin ja hankehallinnon kehittämistä uudessa järjestelmässä. Myös rakennushankehaku aukesi Haeavustuksia.fi-palvelussa loppuvuodesta. Haun avaamisesta tiedotettiin laajasti ja avustuksen hakijoille järjestettiin infotilaisuus. Kehittämishankkeeseen osallistuminen ja järjestelmän käyttöönotto on tärkeällä sijalla Palosuojelurahaston toiminnassa myös vuonna 2025. Kaikki Palosuojelurahaston avustukset siirtyvät uuteen järjestelmään arviolta vuoden 2026 loppuun mennessä.

Palosuojelurahaston strategian mukaisesti avustustoimintaa kehittämällä varmistetaan paras mahdollinen vaikuttavuus myönnettäville avustuseuroille. Haeavustuksia.fi-palvelussa avatuille investointiavustusten hakulomakkeille on lisätty kohdat, joissa tulee kuvata avustuksen vaikuttavuutta, avustuksen vaikutusta kyvykkyyksiin sekä kestäväen kehityksen huomioimista hankkeessa. Vaikuttavuudella tarkoitetaan hankkeella aikaansaatuja pitkän aikavälin muutoksia palokunnan suorituskykyyn, tulipalojen ehkäisyyn ja pelastustoiminnan edistämiseen. Vaikuttavuus ilmenee mm. myönteisenä muutoksena palokunnan suorituskyvyssä. Kyvykkyydet puolestaan voivat liittyä esimerkiksi henkilöihin, osaamiseen, materiaaleihin, laitteisiin, järjestelmiin, toimintatapoihin ja sopimuksiin sekä niissä tapahtuvaan kehitykseen.

Palosuojelurahastosta myönnettiin vuonna 2024 tutkimus- ja kehittämishankkeisiin avustuksia 5,1 miljoonaa euroa, yleisavustuksiin 4,2 miljoonaa euroa sekä rakennus- ja kalustohankintoihin yhteensä 3,9 miljoonaa euroa. Sopimuspalokuntien pienavustuksiin myönnettiin 1 miljoonaa euroa.

Palosuojelurahaston avustukset vuonna 2024				
Avustustyyppi	Myönnetty, €	Haettu, €	Myönnetty, kpl	Haettu, kpl
Kalustohankkeet	1 591 933 €	1 597 033 €	37	37
Rakennushankkeet	2 302 679 €	2 944 380 €	15	17
Pienavustukset	1 040 353 €	1 090 700 €	178	180
Yleisavustukset	4 229 000 €	4 297 999 €	15	15
TK-hankkeet	5 088 815 €	8 079 574 €	35	54
Yhteensä	14 252 780 €	18 009 686 €	280	303

Palosuojelurahaston myöntämät avustukset vuonna 2024. Avustustoiminnalla Palosuojelurahasto tuki toimintaa ja hankkeita, jotka ehkäisevät tulipaloja ja edistävät pelastustoimintaa. Keskeisimpiä avustuskohteita olivat pelastusalan järjestöjen koulutus- ja turvallisuusviestintä, alaa tukevat tutkimushankkeet, sopimuspalokuntatoiminnan elinvoimaisuuden vahvistaminen sekä kaluston hankinta ja paloasemien rakentaminen.

Avustustoiminnalla Palosuojelurahasto tuki pelastusalan toimijoita työssä, jolla varmistetaan asiakaslähtöiset palvelut kaikkialle Suomeen. Avustuksia kohdennettaessa otettiin huomioon pelastustoimen palvelujen ja henkilöstön saatavuus sekä työkyvyn turvaaminen koko maassa.

Palosuojelumaksukertymä nousi edelleen, ja oli vuonna 2024 noin 13,6 miljoonaa euroa. Palosuojelurahasto pienensi kertomusvuonna jälleen maltillisesti omaa pääomaa, vaikka avustusta myönnettiin enemmän kuin koskaan aiemmin. Palosuojelumaksukertymä on noussut vuodesta 2021 vuoteen 2024 noin 2 miljoonaa euroa. Maksukertymän nousun sekä lisääntyneen työmäärän takia rahaston hallitus kiinnitti kertomusvuonna huomiota sihteeristön henkilöstöresursseihin.

Palosuojelurahasto toimi taloudellisesti ja tuottavasti kertomusvuonna. Palosuojelurahaston talous on vakaa ja maksuvalmius erittäin hyvä. Rahaston kulujäämä vuonna 2024 oli 230 216,12 euroa.